

Správa o kontrole očkovania v okrese Banská Bystrica od 1.9.2009 do 31.8.2010

1. Základné očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym infekciám a poliomyelitíde. (tab. Č. 1, 2, 3, 4).

V ročníku narodenia 2008 bolo tromi dávkami kombinovanej vakcíny zaočkovaných 953 detí, t.j. 99,3%, čo je vzostup oproti minulému roku o 0,11%.

Preočkovanie proti diftérii, tetanu a pertussis v ročníku narodenia 2006 – bolo vykonané na 28,6%, t.j. z 853 detí bolo preočkovaných 244 detí. Ostatné deti budú preočkované v šiestom roku života.

Preočkovanie detí v ročníku narodenia 2003 bolo vykonané na 99,1%, t.j. z 847 detí bolo zaočkovaných 839, čo je oproti predchádzajúcemu roku vzostup o 0,4%. Doočkovanie štvrtou dávkou polia bolo vykonané na 98,7%.

Preočkovanie detí proti DT-IPV v ročníku narodenia 1996 bolo vykonané na 98,6%, t.j. z 1026 detí bolo preočkovaných 1012 detí, čo je pokles o 1,11% oproti minulému roku.

Základné očkovanie novorodencov proti tuberkulóze. (Tab. č. 5,6).

U detí narodených v roku 2009 bolo z indikovaných – 1031 detí zaočkovaných 1003, t.j. 97,3%, čo je pokles o 0,77%.

Preočkovanie tuberkulín negatívnych detí bolo vykonané v ročníku narodenia 1998 na 99,1%, to znamená, že zo 639 tuberkulín negatívnych detí bolo zaočkovaných 633 detí, všetky zaočkované BCG vakcínou. V 6 prípadoch Mantoux reakcia bola negatívna, z toho v jednom prípade rodič odmietol očkovanie, v ostatných (5) prípadoch bude očkovanie vykonané v najbližšom čase.

Základné očkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde. (Tab. č. 7, 8).

Ročník narodenia 2008 bol zaočkovaný na 97,7%, to znamená že z celkového počtu detí 960 bolo zaočkovaných 938. Oproti minulému roku je to pokles o 1,5%.

V ročníku narodenia 2007 bolo zaočkovaných 968 detí z 983, t.j. 98,5%, čo je pokles o 1,1%. (Rozdiel v počte detí a v počte zaočkovaných detí v tomto ročníku narodenia oproti kontrole k 31.8.2009 je spôsobený migráciou rodičov detí).

Preočkovanie proti osýpkam, rubeole a parotitíde bolo vykonané v ročníku narodenia 1998 na 98,5%, to znamená, že z 952 detí bolo zaočkovaných 938, čo predstavuje vzostup o 1,3% oproti minulému roku..

Očkovanie študentov zdravotníckych škôl, lekárske fakúlt a iných fakúlt zdravotníckeho zamerania vrátane nadstavbových škôl uvádza tab. č. 9.

Očkovanie novorodencov HBsAg pozitívnych matiek. (Tab. č. 10).

V ročníku narodenia 2010 (do 31.8.2010) bolo narodené 1 dieťa HBsAg pozitívnej matky, ktoré bolo zatiaľ zaočkované proti VHB jednou dávkou + bol podaný HBIG.

Očkovanie pacientov hemodialyzačných oddelení a pacientov v peritoneálnej dialýze proti VHB. (Tab. č. 11).

Očkovanie pacientov proti vírusovej hepatitíde typu B zaradených do HDP bolo 95, z toho 79 dostalo aspoň 1 dávku vakcíny, t.j. 83,2%, 16 nebolo zaočkovaných.

Očkovanie pacientov v príprave na zaradenie do DP – 12 pacientov a všetci boli zaočkovaní proti VHB.

Očkovanie kontaktov HBsAg pozitívnych osôb a kontaktov chorých na VHB uvádza tabuľka č. 14.

V skupine chovancov pre mentálne postihnutých pribudli traja, ktorí boli zaočkovaní proti VHB. Ostatní boli očkovaní v minulosti.

Resocializačné zariadenia pre deti v okrese Banská Bystrica nie sú zriadené.

Iné druhy očkovania u detí do 15 rokov života.

Spolu bolo zaočkovaných 3981 detí, čo je o 41,3% menej ako v minulom roku.

Kliešťová encefalitída – 169 detí, čo je o 32,4% menej ako v minulom roku

Chrípke – 1318 detí, (o 24,6% menej) z toho 76 detí do 3 rokov veku

Pandemická chrípka – zaočkovaných 9 detí od 3 rokov života

Vírusová hepatitída typu A – 226 detí (o 20,6% menej)

Vírusová hepatitída typu B – 11 detí (o 21,4% menej)

VHA + VHB – 31 detí (o 63,4% menej)

Meningokoková meningitída – 5 detí (o 16,7% menej)

Infekciám vyvolaným *S.pneumoniae*: - Pneumo 23 – 41 detí (o 74,2% menej)

Prevenar - 41 detí (o 95,5% menej, čo je spôsobené, že očkovanie Prevenarom spadalo v r. 2009 do povinného očkovania).

Rotavírusovým hnačkám – 227 detí (o 138% viac)

Rakovine krčku maternice – 86 dievčat (o 12,2% menej)

Ovčím kiahňam – 53 detí (o 32,3% viac)

Očkovanie proti chrípke u osôb umiestnených v liečebniach pre dlhodobo chorých, geriatrických centrách a zariadeniach soc. služby.

Celkom bolo v týchto zariadeniach zaočkovaných 280 osôb z 307 t.j. 91,2%.

Vid' tab. č. 16.

1.1. V okrese nepoklesla zaočkovanosť pod 95%.

1.3. Závažné nedostatky vo vedení dokumentácie o očkovaní neboli zistené.

1.4. Príčiny neočkovania novorodencov HBsAg pozit. matiek.

Chyby neboli zistené, 1 indikované dieťa bolo zaočkované.

1.5. Mimoriadne očkovanie bolo vykonávané proti pandemickej chrípke, proti ktorej bolo v okrese Banská Bystrica zaočkovaných len 9 detí od 3 rokov života vakcínou Panenza.

1.6. Utečenecké tábory v okrese B.Bystrica nie sú zriadené.

1.7. Uplatňovanie kontraindikácií voči očkovaníu podľa jednotlivých druhov podaných vakcín je nasledovné: celkom bolo zistených 42 kontraindikácií - všetky boli hodnotené dočasného charakteru. Je to rovnaký počet ako v minulom roku.

Kontraindikácie pri očkovaní proti DTP

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
Často choré dieťa (HCD)	5	-	5
EPI, DMO	1	-	1
Exém (dieťa v liečebni)	1	-	1
S p o l u	7	-	7

Oproti minulému roku počet kontraindikácií pri očkovaní proti DTP poklesol o 50%.

Kontraindikácie pri očkovaní proti DTP-IPV

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
Často choré dieťa (HCD)	2	-	2
Onkologické ochorenie	1	-	1
S p o l u	3	-	3

Kontraindikácie pri očkovaní proti TBC

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
Nízka pôrodná hmotnosť	1	-	1
Predčasne narodené	8	-	8
Stav po operácii, DMO	1	-	1
DMO	1	-	1
DMO, nezrelé dieťa	1	-	1
Citrulinémia	1	-	1
Hemolytická choroba	1	-	1
Hepatopatia	1	-	1
S p o l u	15	-	15

Oproti minulému roku sa počet kontraindikácií pri očkovaní proti TBC zvýšil o 15,4%.

Kontraindikácie pri očkovaní proti morbillám, rubeole, parotitíde

Kontraindikácia	Dočasné	Trvalé	Spolu
Často choré dieťa (HCD)	10	-	10
DMO	1	-	1
Zhubný nádor pečene	1	-	1
Hydrocefalus (ťažké postihnutie)	1	-	1
Urologická, nefrologická dg	1	-	1
Atopický exantém	1	-	1
Hypotrofia, gastrotómia	1	-	1
Porucha svalového tonusu	1	-	1
S p o l u	17	-	17

Počet kontraindikácií pri očkovaní proti MO-RU-PA sa oproti minulému roku zvýšil o 88,9%.

1.8. Doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami k 31.8.2009. Bolo zistených 37 prechodných kontraindikácií, z toho 15x nebolo doočkovanie vykonané z nasledovných dôvodov:

- kontraindikácia stále pretrváva – 10x
- úmrtie dieťaťa – 1x
- odsťahované deti – 2x
- sociálny prípad (predčasne narodené dieťa) – 1x
- neočkované pre podanie inej očkovacej látky – 1x.

Okres	Dočasné kontraindikácie zistené od 1.9.2008 do 31.8.2009	
	Celkový počet	z toho počet doočkovaných detí k 31. 8. 2010
B.Bystrica	37	22

V 1 prípade bolo vykonané základné očkovanie proti DTP, Hemof. infekciám, VHB, Polio u dieťaťa s trvalou kontraindikáciou (leukémia).

1.9. Nežiadúce reakcie podľa druhu vakcíny a podľa typu reakcie - neboli zistené.

1.10. S kým, kedy a s akým výsledkom boli nedostatky vo výkone očkovania prerokované.

Nedostatky vo výkone očkovania sa týkali v odmietaní očkovania zo strany rodičov detí. Pri kontrole očkovania sme sa s týmto stretli 8x.

Ďalším problémom je narastajúca migrácia rodičov s deťmi nielen po Slovensku ale aj dlhohodobejší pobyt v zahraničí a z tohto dôvodu nie sú dodržané termíny očkovania.

1.11. Návrhy na riešenie problémov a opatrenia na odstránenie nedostatkov pri zabezpečovaní výkonu očkovania.

Nutná zmena legislatívy, problémy pri odmietnutí očkovania. Odmietnutie očkovania musí byť riešené zmenou legislatívy. Rodičia, ktorí odmietnu očkovanie svojho dieťaťa sú

oboznámení s možnými sankciami v zmysle t. č. platnej legislatívy a sú ochotní ich akceptovať, čím sa problém nevyrieši.

2. Vykonat' kontrolu zaobchádzania s vakcínami u očkujúcich lekárov v zdravotníckych zariadeniach ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Zamerať sa najmä na: - vybavenie ambulancií osobitnými chladničkami bez výparníka, určenými na uskladnenie vakcín,

- Vybavenie chladničiek s vakcínami teplomermi,
- Zaistenie kontinuálneho monitorovania vnútornej teploty chladničky,
- Uloženie vakcín (preplnenosť chladničky, uloženie vakcín podľa expirácie tak, aby vakcíny s najstaršou expiráciou boli v prednej časti chladničky).

Okres	Celkový počet pediatrických obvodov	Počet kontrolovaných obvodov			
		Spolu	z toho počet ambulancií		
			So samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín, bez výparníka vybavených chladničkovými teplomermi	S písomnou evidenciou teploty v chladničke iba v pracovných dňoch	nepretržite
Banská Bystrica	25	25	14	22	2

V 10 obvodoch nebola vymenená chladnička (s výparníkom), napriek uloženým nápravným opatreniam pri kontrole očkovania vykonanej k 31.8.2009. Lekári na týchto obvodoch to zdôvodňujú tým, že v chladničkách sa dlhšie neskladujú očkovacie látky, nakoľko si ich podľa potreby prevezmú z lekárne.

Nesprávne uloženie očkovacích látok v chladničkách s výparníkom bude riešené osobitným prípisom regionálneho hygienika adresne pre konkrétneho lekára.

1.11. Postvakcinačné reakcie neboli zaznamenané.

Okres	Počet postvakcinačných reakcií k 31. 8. 2010 aktívne vyhľadaných pri kontrole očkovania zo zdravotnej dokumentácie	
	Spolu	z toho nežiadúce reakcie písomne priebežne hlásené na RÚVZ*
B.Bystrica	-	-

1.12. Závažné nedostatky vo vakcinácii neboli.

T.č. sa však vyskytujú prípady očkovania detí, ktoré sa vrátia zo zahraničia a nie sú zaočkované podľa nášho očkovacieho kalendára, tým sú narušené intervaly medzi jednotlivými dávkami očkovania.

3. Uviest' zistené nedostatky v súvislosti s dostupnosťou vakcín pre očkujúcich lekárov, spôsobom výdaja vakcín a transportom vakcín z lekárne do pediatrickej ambulancie.

Na pediatrických obvodoch nemajú väčšie zásoby očkovacích látok, nakoľko pri väčšine pediatrických obvodov sa v blízkosti nachádzajú lekárne, v ktorých zdravotná sestra prípadne rodič očkovanca preberie očkovaciu látku. Potrebná očkovacia látka sa preberá len v množstve pre pozvaných očkovaných.